

Procedury działania w sytuacjach kryzysowych

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 3, poz. 69 z późn. zm.), art. 39 ust. 1 pkt 3 Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j.: Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.), Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j.: Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2001 r. Nr 135, poz. 1516).

- 1) Zgodnie z zasadami BHP w szkołach, w zakresie opieki nad uczniami obowiązują następujące zasady:
 - niedopuszczalne jest prowadzenie jakichkolwiek zajęć bez nadzoru upoważnionej do tego osoby,
 - przerwy w zajęciach uczniowie spędzają pod nadzorem nauczyciela,
 - w czasie zajęć, wycieczek i imprez organizowanych poza terenem szkoły uczniowie nie mogą pozostawać bez opieki.
- 2) Procedury opisują pożądany sposób postępowania w różnych sytuacjach, zarówno codziennych, związanych z bezpieczeństwem, jak i w sytuacjach nieprzewidzianych.
- 3) Przepisy nie nakładają na szkołę obowiązkowego ustalania określonych procedur, jednak w chwili ich przyjęcia stają się częścią prawa wewnątrzszkolnego.
- 4) Osobą odpowiedzialną za tworzenie i stosowanie odpowiednich procedur jest dyrektor.
- 5) Procedury powinny być stanowione w formie załączników do zarządzeń dyrektora.
- 6) Dyrektor musi dopilnować, aby opracowane i zatwierdzone procedury były:
 - zgodne z przepisami, np. nie można przeszkadzającego ucznia po prostu wyprosić za drzwi,
 - bezpieczne dla uczestników i świadków incydentów,
 - skuteczne,
 - konstruktywne - uwzględniające podmiotowość uczestników zdarzenia oraz dające im możliwość poprawy lub zmiany zachowania.

- 7) O obowiązujących procedurach szkoła informuje rodziców na zebraniach. Uczniowie informowani są na lekcjach wychowawczych.

ROZDZIAŁ I

BEZPIECZEŃSTWO PODCZAS ZAJĘĆ

§1

Postępowanie podczas wypadków uczniów pozostających pod opieką szkoły.

Wypadkiem będzie takie zdarzenie, któremu uległ uczeń zarówno podczas przebywania na terenie szkoły, jak i poza nią, np. na wycieczce (złamanie ręki, nogi, pobicie, skaleczenie itd.).

- 1) Nauczyciel albo inny pracownik szkoły będący świadkiem wypadku lub poinformowany o wypadku niezwłocznie udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy przedlekarskiej i wzywa karetkę pogotowia.
- 2) W przypadku braku możliwości udzielania pomocy lub wezwania karetki świadek wypadku lub osoba poinformowana o wypadku prosi o pomoc pierwszego napotkanego pracownika szkoły.
- 3) Świadek wypadku nie może pozostawić poszkodowanego bez opieki do czasu przybycia karetki lub innego opiekuna.
- 4) Świadek wypadku lub osoba, która dowiedziała się o wypadku, niezwłocznie zawiadamia dyrektora szkoły albo prosi innego pracownika o poinformowanie o zaistniałym wypadku dyrektora lub - w przypadku jego nieobecności na terenie placówki – wychowawcę.
- 5) W każdym wypadku dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik zawiadamia niezwłocznie:
 - rodziców (opiekunów) poszkodowanego,
 - organ prowadzący szkołę,
 - radę rodziców.
- 6) W wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
- 7) W wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, zawiadamia się niezwłocznie Państwowego Inspektora Sanitarnego.

- 8) W przypadku wystąpienia wypadków zwykłych, kiedy brak wyraźnych obrażeń, po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi nauczyciel lub dyrektor powiadamiając rodzica o zdarzeniu, powinien ustalić z nim potrzebę wezwania pogotowia, wcześniejszego przyjscia rodzica lub godziny odbioru ucznia ze szkoły.
- 9) W przypadku zaistnienia wypadku w danej klasie i konieczności zajmowania się przez nauczyciela zarówno poszkodowanym, jak i pozostałymi dziećmi, pracownik pomocniczy i obsługi pracujący w danej szkole, przekazuje na polecenie nauczyciela pozostałe dzieci nauczycielowi z sąsiedniego oddziału. Nauczyciel może wskazać innego pracownika zobowiązanego do przekazania dzieci.
- 10) W przypadku ciężkiego wypadku, jeśli grupa była jego świadkiem, wskazane jest, aby o wypadku równolegle z dyrektorem został powiadomiony pedagog lub psycholog szkolny.

§2

Procedura postępowania z uczniem sprawiającym problemy w czasie lekcji.

Problemy te mogą przybierać różne formy, np. wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacer po sali lekcyjnej, brak reakcji na polecenia nauczyciela.

- 1) Nauczyciel przeprowadza z uczniem rozmowę o charakterze edukacyjno-wychowawczym lub podpisuje z nim kontrakt, o którym informuje wychowawcę i rodzica (prawnego opiekuna).
- 2) Jeżeli podjęte wcześniej działania nauczyciela nie przynoszą poprawy zachowania ucznia, nauczyciel zgłasza problem wychowawcy i przekazuje kopię kontraktu.
- 3) Wychowawca podpisuje z uczniem kontrakt, w którym uczeń zobowiązuje się do poprawy zachowania, i przekazuje informację rodzicom.
- 4) Przy braku poprawy zachowania wychowawca wzywa rodzica informuje o dotychczasowym postępowaniu oraz dalszej procedurze (notatka służbowa ze spotkania).
- 5) Wychowawca umawia ucznia i rodziców na spotkanie z pedagogiem.
- 6) Wychowawca składa wniosek wraz z opinią o uczniu (która zawiera: dokładne dane osobowe, opis sytuacji rodzinnej ucznia, opis problemu, działania podjęte przez wychowawcę) do przewodniczącego zespołu wychowawczego o ustalenie terminu posiedzenia zespołu.
- 7) W sytuacjach bardzo trudnych wychowawczo w czasie lekcji nauczyciel sporządza notatkę służbową z lekcji i przekazuje ją dyrektorowi szkoły.

§3

Postępowanie w przypadku bójki uczniów

- 1) W przypadku bójki uczniów, której skutkiem nie jest uraz kwalifikujący zajście do wypadku w szkole, nauczyciel powinien:
 - przeprowadzić rozmowę z uczniem, który wszczął bójkę, o jego zachowaniu,
 - omówić z rodzicami bądź prawnymi opiekunami zachowanie dziecka, ustalić strategię współpracy ze szkołą obserwować jej efekty.
- 2) Wychowawca ucznia powinien nawiązać kontakt z rodzicami oraz podjąć pracę wychowawczą z uczniem.
- 3) Dyrektor szkoły powinien:
 - zorganizować spotkanie w składzie: wychowawca, rodzic, uczeń,
 - poinformować rodziców ucznia o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej w poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- 4) W ramach uprawnień statutowych szkoła stosuje względem sprawcy zdarzenia środki przewidziane regulaminem szkolnym, np. obniżenie stopnia z zachowania, przeniesienie do innej szkoły, zawieszenie w prawach ucznia; zastosowanie działań o charakterze profilaktyczno-wychowawczym.
- 5) W przypadku gdy sprawca zdarzenia sprawiał wcześniej problemy i łamał normy społecznego zachowania, a zdarzenie którego się dopuścił nosi cechy postępującej demoralizacji, szkoła powinna przygotować na tę okoliczność wystąpienie do sądu rodzinnego lub policji.

§4

Procedura postępowania z dzieckiem, które zgłasza złe samopoczucie.

- 1) Nauczyciel kieruje ucznia do pielęgniarki szkolnej.
- 2) Zadania pielęgniarki szkolnej:
 - wywiad z uczniem,
 - powiadomienie rodziców,
 - podanie leków bądź zlecenie konsultacji lekarskiej,
 - w nagłych przypadkach wezwanie pogotowia.

- 3) W przypadku nieobecności pielęgniarki szkolnej nauczyciel powiadamia rodziców ucznia.
- 4) Podczas oczekiwania na przybycie rodziców, szkoła organizuje opiekę nauczyciela bądź pracownika obsługi nad uczniem w sekretariacie szkoły.
- 5) W nagłych przypadkach dyrektor podejmuje decyzję o wezwaniu pogotowia.
- 6) Rodzic bezwzględnie zobowiązany jest do odebrania dziecka chorego ze szkoły.

§5

Procedura postępowania w przypadku omdlenia ucznia podczas zajęć lekcyjnych

W razie omdlenia ucznia nauczyciel (lub inny pracownik szkoły) powinien:

- 1) W miarę możliwości udzielić uczniowi pierwszej pomocy (nauczyciele podlegają przeszkoleniu w zakresie udzielania pierwszej pomocy - dotyczy to w szczególności nauczycieli prowadzących zajęcia w warsztatach, laboratoriach, a także lekcje wychowania fizycznego).
- 2) Niezwłocznie zapewnić uczniowi opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną (np. pielęgniarkę szkolną, lekarza, pogotowie).
- 3) W przypadku stwierdzenia przez lekarza potrzeby pobytu ucznia w szpitalu - zapewnić uczniowi opiekę w drodze do szpitala.
- 4) Zawiadomić rodziców (opiekunów) ucznia o zaistniałym zdarzeniu.

ROZDZIAŁ II

BEZPIECZEŃSTWO PODCZAS WYCIECZEK I WYJŚĆ KLASOWYCH

Poniższe procedury przeznaczone są przede wszystkim dla kierowników i opiekunów wycieczek, dotyczą bowiem sytuacji, które mogą się zdarzyć na wycieczkach czy wyjściach klasowych.

W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków na terenie szkół. Uczniowie nie mogą pozostać bez opieki osoby dorosłej (kierownika lub opiekuna). Nie ma pojęcia tzw. czasu wolnego dla uczestników wycieczki czy imprezy. Uczniowie pozostają zawsze pod opieką.

Organizacja zajęć poza terenem szkoły, które nie są wycieczkami, również wymaga zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczniom. Do zajęć tych należy przygotować się podobnie jak do wycieczek lub imprez, ale bez konieczności wypełnienia karty wycieczki.

§6

Postępowanie w przypadku nagiej choroby lub wypadku na wycieczce.

- 1) W przypadku nagłej choroby należy skontaktować się z rodzicami ucznia, którzy mogą udzielić niezbędnych informacji o przyjmowanych lekach.
- 2) W przypadku nieustępowania objawów choroby trzeba niezwłocznie wezwać pogotowie ratunkowe, stosować się do wskazań lekarza oraz powiadomić o tym rodziców ucznia.
- 3) W przypadku gdy dziecko ulegnie wypadkowi, należy zawiadomić służby ratownicze, skontaktować się z rodzicami w celu ustalenia listy leków i alergenów, a jeżeli zachodzi potrzeba hospitalizacji ucznia - przewieźć go do szpitala.

§7

Postępowanie w przypadku awarii pojazdu lub kolizji.

- 1) Należy ewakuować wszystkich uczestników wycieczki w bezpieczne miejsce, z wykorzystaniem wyjść bezpieczeństwa, jeżeli zajdzie taka potrzeba.
- 2) W razie potrzeby udzielić pierwszej pomocy przedlekarskiej.
- 3) W razie konieczności należy zaangażować służby ratunkowe, korzystając z międzynarodowego numeru telefonu komórkowego -112.

§8

Powstanie pożaru w obiekcie, w którym przebywają uczniowie.

- 1) Zawiadomienie straży pożarnej o wystąpieniu zagrożenia.
- 2) Uruchomienie systemu alarmowego w obiekcie.
- 3) Postępowanie zgodnie z instrukcją ewakuacji osób z obiektu.
- 4) Korzystanie z dróg ewakuacyjnych.

- 5) Opieka nad dziećmi podczas ewakuacji.
- 6) Udzielenie pomocy poszkodowanym.
- 7) Wykorzystanie podręcznego sprzętu gaśniczego.

§9

Postępowanie w sytuacji zaginięcia uczestnika wycieczki

- 1) Jeden z opiekunów poszukuje zaginionego w ostatnio zwiedzonym obiekcie, reszta grupy czeka z drugim opiekunem w ustalonym miejscu.
- 2) Jeżeli uczeń nie zostanie odnaleziony, kierownik wycieczki niezwłocznie powiadamia policję, dyrektora oraz rodziców fakcie zaginięcia ucznia.

§10

Postępowanie w sytuacji podejrzenia ucznia o znajdowanie się pod wpływem alkoholu lub środków odurzających

W przypadku gdy nauczyciel podejrzewa, iż podczas wycieczki uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków odurzających, należy podjąć następujące kroki:

- 1) Odizolować ucznia od reszty grupy, ale ze względów bezpieczeństwa nie zostawiać go samego.
- 2) Stworzyć warunki, w których nie będzie zagrożone życie i zdrowie uczestników wycieczki.
- 3) Jeżeli stan ucznia może stwarzać zagrożenie dla jego zdrowia lub życia, należy wezwać lekarza.
- 4) Zawiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców lub prawnych opiekunów.
- 5) W przypadku gdy rodzice lub opiekunowie prawni odmawiają odebrania dziecka z wycieczki lub jest to niemożliwe z przyczyn odległości od miejsca zamieszkania, a dziecko jest agresywne bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzienia albo zagraża życiu i zdrowiu innych osób, kierownik wycieczki zawiadamia najbliższą jednostkę policji.
- 6) Policja może przewieźć ucznia do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych na czas niezbędny do wytrzeźwienia.

*W uzgodnieniu z Radą Rodziców 24 października 2012r
wprowadzono Uchwałę Rady Pedagogicznej z dn. 29.11.2012r
nr 2/2012/13*

D Y R E K T O R
Zespołu Szkół w Starym Folwarku

mgr Bożena Omiljanowicz